

ЕКОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА ТА ПРАВО

Інформаційно-аналітичний огляд

Щоб отримувати огляди, надішліть листа з текстом
"отримувати weeklyupdates" на адресу office@rac.org.ua
Архів оглядів: <http://www.rac.org.ua/oglyad/informatsiyno-analitychnyy-oglyad>
© Ресурсно-аналітичний огляд "Суспільство і довкілля"

АКЦЕНТИ

УГОДА ПРО АСОЦІАЦІЮ: ЗВІТУВАННЯ ВІДПОВІДНО ДО НОВОГО ПЛАНУ

На початку серпня 2018 року Мінприроди оприлюднило звіти за I та II квартал щодо виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС в частині охорони довкілля. Формат та зміст звіту відповідає прийнятому восени 2017 року та оприлюдненому навесні цього року плану заходів на виконання Угоди про асоціацію. Нагадаємо, що новий план відмінив усі попередні плани заходів, включаючи плани імплементації кожної конкретної директиви та регламенту.

До кожного із пунктів плану у звіті додається рубрика "Прогрес виконання заходу у звітному періоді". Такий підхід до звітування є, з одного боку, позитивним, оскільки можна моніторити, що робило Мінприроди у вказаний період для виконання визначеного завдання. Тим не менше, з іншого боку, відсутність індикаторів успішного виконання заходу у самому плані, часто не дає достатньо інформації про те, на якому власне етапі імплементації ми знаходимося. Зокрема, не зрозуміло, чи дотриманий вказаний в

плані дедлайн чи ні. Тому було б корисно вказувати чи захід "повністю виконаний", чи "на початковому етапі виконання", чи "на етапі планування" та ін.

Якщо порівняти звіти за I та II квартали, то можна побачити, що багато інформації про стан виконання дублюється в обидвох звітних періодах. Наприклад, Закон про CEO був прийнятий в березні 2018 року, проте ця інформація міститься і в звіті за II квартал. Зважаючи на це, було б корисно додавати до звіту методичні пояснення для розуміння того, яка саме інформація входить до звіту за вказаний період.

Оприлюднення таких звітів є не лише виконанням законодавчо закріпленої вимоги, але й гарною практикою відкритості та прозорості Мінприроди, а для громадськості – корисним джерелом інформації про здійснення моніторингу та проведення інформаційних та адвокаційних кампаній.

ГРОМАДСЬКЕ ОБГОВОРЕННЯ ПРОЕКТУ НАЦІОНАЛЬНОГО ПЛАНУ УПРАВЛІННЯ ВІДХОДАМИ ДО 2030 РОКУ

На веб-сайті Міністерства екології та природних ресурсів України розпочато громадське обговорення проекту Національного плану управління відходами до 2030 року. Цей документ планується затвердити розпорядженням КМУ.

Національний план управління відходами розроблено для реалізації Національної стратегії управління відходами в Україні до 2030 року, прийнятої минулого року. Проект Національного плану передбачає низку завдань та заходів щодо основних видів відходів (муніципальні, небезпечні, промислові, будівельні, відходи сільського господарства, відходи упаковки, електронні відходи тощо). У більшості випадків передбачається розробка спеціальних законів щодо управління такими видами відходів.

Окрім того, проектом передбачено низку загальних пріоритетних напрямів і заходів, зокрема розробка рамкового закону про відходи та створення спеціального центрального органу виконавчої влади з питань управління відходами та єдиного центру із забезпечення виконання міжнародних конвенцій, що регулюють питання поводження з небезпечними відходами та речовинами. Такі загальні заходи також включають окремий пріоритет щодо підвищення обізнаності населення з питань управління відходами.

Обговорення триватиме до 23 вересня 2018 року.

ЦИФРА МІСЯЦЯ

фактично
профінансовано
впродовж 2017 року

66,4%

заходів Загальнодержавної
цільової програми розвитку
водного господарства та
екологічного оздоровлення
басейну річки Дніпро на період
до 2021 року

(Інформація Комітету ВРУ з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи)

СТРАТЕГІЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ – ОЧІКУЮТЬСЯ ЗМІНИ

Генеральна Асамблея ООН, схваливши 25 вересня 2015 р. [Порядок денний сталого розвитку до 2030 року](#), визначила 17 цілей та 169 завдань сталого розвитку, які мають комплексний характер і забезпечують збалансованість усіх його трьох складових: економічної, соціальної та екологічної. Окресливши світові орієнтири сталого розвитку, державам-членам ООН рекомендовано чим швидше розробити національні програмні документи (зокрема стратегії національного розвитку чи стратегії сталого розвитку), які б передбачали амбітні цілі та охоплювали усі аспекти реалізації Порядку денного.

12 січня 2015 р. Президент України схвалив [Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020»](#), яка визначила мету, вектори руху, дорожню карту, першочергові пріоритети та індикатори належних оборонних, соціально-економічних, організаційних, політико-правових умов становлення та розвитку України. Проте цей документ комплексно не охоплює усі аспекти сталого розвитку, зокрема його екологічну складову. Серед 62 реформ та програм розвитку держави згадується Програма збереження навколишнього природного середовища, однак її не визнано пріоритетною, а також відсутні стратегічні індикатори з екологічних питань.

Серпень 2018 року ознаменувався двома подіями на шляху розвитку національного програмного документу з питань сталого розвитку – у парламенті України зареєстровано два законопроекти. У пояснювальних записках до обох проектів зазначено, що вони розроблені у т. ч. на виконання Порядку денного сталого розвитку до 2030 року. Водночас законопроекти є відмінними як за своєю структурою, так і змістовним наповненням. Це:

— Проект Закону про [Стратегію сталого розвитку України до 2030](#) (№ 9015 від 07.08.2018). В основу документа закладено 17 глобальних цілей сталого розвитку, а з врахуванням національних особливостей законопроект встановлює сім стратегічних цілей, які охоплюють 20 операційних цілей. Наприклад, щодо екологічної складової сталого розвитку встановлена стратегічна ціль № 6 «Збереження наземних і морських екосистем та сприяння збалансованому використанню їхніх ресурсів», що

включає три операційні цілі. Позитивною стороною законопроекту також є визначення ключових цільових показників. Законопроект потребує посилення окремих питань, зокрема щодо досягнення амбітних цілей, оскільки чинне законодавство України встановлює більш амбітні цілі та показники, ніж це передбачено у законопроекті. Так, Стратегія сталого розвитку «Україна – 2020» передбачає, що до 2020 року енергоємність ВВП складатиме 0,2 тонни нафтового еквівалента на 1000 доларів США ВВП, а законопроект – до 2030 року. Доопрацювати варто й ключові цільові показники, особливо ті, які відображають зменшення впливу негативного стану довкілля на здоров'я людини, наприклад, щодо якості атмосферного повітря, зменшення смертності та захворювань, спричинених забрудненням довкілля;

— Проект Закону про [Стратегію впровадження моделі збалансованого розвитку України до 2030 року](#) (№ 9015-1 від 20.08.2018). Метою цієї стратегії є впровадження нової соціально-екологічно-економічно збалансованої моделі розвитку країни, де найвищою цінністю є Людина, а головною рушійною силою розвитку – реалізація креативного потенціалу нації. Для її досягнення визначено вісім механізмів реалізації політики збалансованого розвитку, серед яких: впровадження принципу розумного врядування, модернізації національної економіки за мережевим принципом, розвиток креативної економіки, стійка інвестиційна безпека. Проте суттєвим недоліком законопроекту є фактичне нехтування екологічною складовою сталого розвитку. Окрім декількох загальних згадок про необхідність раціонального використання природних ресурсів, використання екологічно чистих технологій, переходу на енергоефективну економіку тощо документ не містить фактичні механізми розвитку екологічної складової.

Вітаючи поступ у розвитку національного стратегічного документу з питань сталого розвитку, вважаємо, що у ньому окрім національних особливостей доцільно відобразити критерії, окреслені Порядком денним сталого розвитку до 2030 року, – це наявність амбітних цілей та охоплення усіх аспектів реалізації Порядку денного.

ЦИТАТА МІСЯЦЯ

«Місцевим органам влади та самоврядування не потрібно чекати прийняття законодавства [про відходи], а вже зараз рухатись паралельно ... потрібно розробляти регіональні плани управління відходами, використовувати інструменти міжмуніципального співробітництва, готувати кадри, які працюватимуть у сфері управління відходами.»

Геннадій Зубко, Міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ

ПОДІЯ МІСЯЦЯ

29 серпня 2018 року

**Уряд схвалив проект закону
«Про озоноруйнівні речовини та фторовані парникові гази»**